

lima mnogo mjesta gdje je on ne samo razumski, kao protestant, nego osjećajno, kao Hrvat iz graničnog periferijskog kraja, na onoj strani koja je protivna Talijanima. U već spomenutoj knjizi »De translatione Imperii Romani ad Germanos« Vlačić ne samo što piše protiv pape i njegove »sramotne i presramotne prevare«, protiv rimske crkve, koja se ne može braniti jer braniti nju znači »hvaliti i unapređivati sve ono što služi papi i njegovim kurtizanima, njihovoj tiraniji, bogatstvu, sjaju i bezbožnom životu« (predgovor str. IV.), nego pokazuje tendenciju da omalovaži Talijane i kao vojnike i kao borce. Vlačić dokazuje da su Germani služili Cezaru kao vojnici u građanskom ratu i u parsalskoj bitci i pobijedili tamo rimsku vojsku. I Vlačić tu ne spominje Rimljane koje su pobijedili Germani, nego Talijane (u njemačkom izdanju: Das Welsche Volk). On se divi junaštvu Germana i slabosti Talijana. »A bilo je vrlo mnogo talijanskog ljudstva, i to njihova najbolja i odabrana jezgra i sa najboljim strijelcima. A tko bi bio vjerovao, da će oni biti natjerani u bjeg sa tako malom snagom, naime sa tri tisuće (Germana)«.

Vlačić je dakle znao zašto je svome prezimenu dodao Illyricus, znao je da je obvezan Nijemcima što su mu dali mjesto, egzistenciju, ženu i pravu vjeru, ali je znao isto tako da nije Nijemac i da ne može postati Nijemac ni onda kad bi se trudio da to postane. Jasno je bilo Vlačiću da ga neke veze vežu i

⁶⁹⁾ Konstrenčić je bez potrebe učinio od Vergerija »Italo-Südslave«. Vergerij je čisti Talijan po fantaziji i nestalnosti svojoj, po lijeporječivosti, po površnosti, po hvalisanju. On piše poslanice braći Italije: Ai fratelli d' Italia. On se hvali da zna hrvatski i slovenski, a ne zna ni jedno ni drugo. Nije vjerodostojna čak ni njegova tvrdnja da je kao biskup u Kopru držao glagolsku misu naizmjenično sa latinskom.